



ČIŠČENJE ODPADNIH VODA IN KONCESIJSKA POGODBA

1.0 UVOD

Mestni svet Mestne občine Murska Sobota se je z odlokom o načinu izvajanja gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Mestne občine M. Sobota že v letu 1999 odločil za način opravljanja te gospodarske javne službe s podelitvijo koncesije (Ur. l. RS, št. 58/99 in 11/02).

V Uradnem listu RS, št. 23/02 z dne 15.3.2002 je bil objavljen javni razpis za podelitev koncesije, katere predmet je izvajanje javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda ter izgradnja nove čistilne naprave v Murski Soboti.

Na razpis so prispele tri ponudbe, katere je ocenila komisija (predsednik g. Rudolf Horvat, člani ga. Nada Cvetko Török, g. Drago Ružič, g. Robert Bencik in ga. Jožica Viher) za podelitev koncesije imenovana s strani takratnega župana Mestne občine Murska Sobota g. Antona Slavica.

Z odločbo Mestne uprave Murska Sobota z dne 11.7.2002 je bila izbrana najugodnejša ponudba skupnega ponudnika SGP Pomgrad d.d. Murska Sobota in Petrol d.d., Slovenska naftna družba Ljubljana.

Z izbrano ponudbo je bila zagotovljena izgradnja nove čistilne naprave v Murski Soboti v velikosti 42.000 PE in izgradnja povezovalnega tlačnega voda na kanalizacijski sistem mesta Murska Sobota za prevzem odpadnih voda naselja Bakovci na centralni čistilni napravi v Murski Soboti (kot izbrani najoptimalnejši varianti) ter opravljanje gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na celotnem območju Mestne občine Murska Sobota.

2.0 IZ VSEBINE KONCESIJSKE POGODBE

Predmet pogodbe o koncesiji sklenjeni dne 9.9.2002 je izgradnja nove čistilne naprave v M. Soboti v velikosti **42.000 PE** in izgradnja povezovalnega tlačnega voda na kanalizacijski sistem mesta M. Sobota za prevzem odpadnih voda naselja Bakovci na centralni čistilni napravi v M. Soboti ter opravljanje gospodarske javne službe čiščenja komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Mestne občine Murska Sobota. Podpisniki pogodbe so **MESTNA OBČINA Murska Sobota** kot koncedent ter **SGP POMGRAD d.d. Murska Sobota in PETROL, SLOVENSKA NAFTNA DRUŽBA d.d.** (sedaj Slovenska energetska družba) iz Ljubljane, kot koncesionar.

Koncesijsko razmerje **traja 25 let**, v pogodbi pa so dogovorjeni elementi prenehanja koncesijskega razmerja ali prekinitve zaradi višje sile ter izjemno težkih okoliščin.

Vrednost investicije je bila ocenjena na **7.353.000 EUR**. Gradnja je zajemala graditev čistilne naprave v M. Soboti in gradnjo tlačnega voda od črpališča v Bakovcih do izgradnje črpališča v Krogu z možnostjo navezave na tlačni vod Krog – M. Sobota.

Po pogodbi je koncedent dal koncesionarju v najem in uporabo za celotno koncesijsko obdobje vse nepremičnine, to je vse obstoječe objekte stare čistilne naprave skupaj z

uporabo dovozne ceste in pripadajočega zemljišča. Prav tako se je koncesionar zavezal plačati koncedentu enkratno koncesijsko dajatev za celotno koncesijsko obdobje vse v roku 30 dni od podpisa koncesijske pogodbe.

Čistilna naprava M. Sobota je bila izgrajena s kapaciteto čiščenja za 42.000 PE in naslednje stopnje čiščenja: mehansko in biološko čiščenje, filtracijo in flokulacijo ter UV dezinfekcijo. Strošek odlaganja viška blata se zaračunava dodatno ob ceni čiščenja.

Cena čiščenja uporabnikom se obračunava mesečno glede na porabo pitne vode oz. drugače, v skladu z dogovorom med koncedentom in pooblaščenim upravljavcem čiščenja.

Koncedent oz. njegov pooblaščenec (op: Komunala JP, M. Sobota) plačuje koncesionarju kot Storitveno pristojbino znesek, ki se izračuna na podlagi cene čiščenja na enoto mere in dejanskega vtoka odpadne vode na čistilno napravo. Količina, kot podlaga za fakturiranje mesečne Storitvene pristojbine je enaka dejanskemu vtoku na čistilno napravo, razen v naslednji primerih.

- če je mesečni dejanski vtok manjši od 265.000 m³ – v tem primeru je mesečna količina za fakturiranje Storitvene pristojbine enaka **265.000 m³**,
- če je mesečni dejanski vtok večji od 300.000 m³- v tem primeru je mesečna količina za fakturiranje Storitvene pristojbine enaka **300.000 m³**,

Cena čiščenja se mesečno usklajuje z indeksom cen na drobno, ki ga objavlja Statistični urad Republike Slovenije v poglavju »Indeksi cen življenjskih potrebščin in cen na drobno«.

Izhodiščna cena čiščenja v izhodiščnem mesecu, ki je mesec podpisa pogodbe (september 2002) je **znašala 81,865 SIT/m³ (op. 0,34162 EUR/m³)**, kar pomeni povprečno ceno čiščenja glede na odpadno vodo, ki priteče na čistilno napravo.

Zadnja cena v mesecu aprilu je znašala **0,45683704 EUR/m³**.

Nadzor in finančni nadzor ter nadzor nad zakonitostjo dela ter poslovanjem čistilne naprave ves čas trajanja koncesije opravlja koncedent oz. po pooblastilu Komunala JP.

Po prenehanju koncesijske pogodbe bodo vse koncesionarjeve pravice, obveznosti, odgovornosti in pooblastila prenesene na koncedenta. Lastninska pravica na objektih, vključno z vsemi drugimi premoženjskimi pravicami, se po izteku koncesijske pogodbe brezplačno prenese na koncedenta. Vkolikor bo na objektih čistilne naprave pred iztekom koncesijske dobe izveden večji investicijski poseg (zaradi spremenjene zakonodaje ali zahteve koncedenta), je lahko del vrednosti naprave ob koncu koncesijske dobe neamortiziran. V tem primeru se lahko koncesionar in koncedent dogovorita ali za odkup neamortiziranega dela ali za podaljšanje koncesijske dobe.

V koncesijski pogodbi so navedena tudi določila v primeru razdrtja koncesijske pogodbe.

Vsaka pogodbeni stranka ima pravico razdreti koncesijsko pogodbo in sicer v primeru, če druga pogodbeni stranka trajno in ponavljajoče krši svoje materialne obveznosti iz koncesijske pogodbe ter takšna dejanja ali opustitve niso posledica višje sile oz. nepravilnih storitev ali opustitev prizadete stranke same.

S strani koncesionarja so navedene naslednje možne kršitve in sicer, če koncesionar kadarkoli ne spoštuje podaljšanih gradbenih rokov (op: te kršitve ni bilo, saj je ČN izgrajena) in, če koncesionar ne izpolni zahteve glede iztoka, določenih v členih 5.1 (op: učinki čiščenja, ki morajo biti v skladu z zakonodajo) in odstrani manj kot 90% ciljnega deleža odstranitve, v treh zaporednih koledarskih mesecih po datumu končnega prevzema čistilne naprave za BPK5 in KPK. V primeru , da koncesionar krši koncesijsko pogodbo ima koncedent pravico do prekinitve koncesijske pogodbe, vendar mora koncesionarju plačati osnovne stroške prenehanja (obveznosti do zaposlenih, stroške do predhodnega prevzema ČN in po predhodnem prevzemu ČN neto knjigovodsko vrednost premoženja projekta(t. j. naprave) in vse druge dokumentirane in dokazljive škode.

Koncesionar pa ima pravico do razdrtja koncesijske pogodbe zaradi kršitev ali napak koncedenta, če mu koncedent oz. njegov pooblaščenec ne plača Storitvene pristojbine v roku 60 dni od zapadlosti, razen, če je neplačilo posledica višje sile oz. nepravilnega ravnanja ali opustitve samega koncesionarja in, če koncedent ne določi ustrezne dispozicije za dokončno odstranjevanje viškov blata po enem letu po predhodnem prevzemu. V primeru razdrtja koncesijske pogodbe iz zgoraj navedenih razlogov zaradi kršitve koncedenta, mora slednji povrniti koncesionarju vso škodo, ki izhaja iz kršitve. Koncesionar je upravičen do plačila osnovnih stroškov prenehanja (obveznosti do zaposlenih, stroške do predhodnega prevzema ČN in po predhodnem prevzemu ČN neto knjigovodsko vrednost premoženja projekta (t.j. naprave). Prav tako je koncedent dolžan plačati še znesek, ki je enak vsem stroškom koncesionarja, ki izhajajo iz sklenjenih pogodb koncesionarja, če jih ni mogoče prenesti na koncedenta ter enkratni odškodnini v višini 30% v ponudbi predvidenega letnega prometa tako, da je s tem pokrita vsa bodoča škoda koncesionarja.

Prenehanje koncesijske pogodbe je možno tudi zaradi dalj časa trajajoče višje sile ali izjemno težkih okoliščin (v tem primeru mora koncedent plačati koncesionarju zgoraj navedene osnovne stroške prenehanja, v primeru, da je koncesionar upravičen do povračila s strani zavarovalnice, potem se to odšteje od prej omenjenih stroškov).

Odkup koncesije je tudi ena od možnih zapisanih določil koncesijske pogodbe, tako, da koncedent prevzame vse objekte in naprave, ki jih je koncesionar zgradil ali drugače pridobil. Pogoje odkupa pogodbeni stranki dogovorita s posebno pogodbo.

Odvzem koncesije s strani koncedenta je možen, če koncesionar ne prične z opravljanjem koncesije v za to določenem roku, zaradi ponovljenih in dokazanih grobih kršitev zakonskih predpisov in določil te pogodbe, če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot koncesija, če koncesionar ne opravlja javne službe v skladu s predpisi in koncesijsko pogodbo in v primeru stečaja ali likvidacije koncesionarja.

V primeru reševanja sporov je v koncesijski pogodbi določeno, da bosta pogodbeni stranki spor reševali s pogajanjem, če pa ta ne bodo uspešna pa lahko vsaka stranka spor predloži ekspertu ali arbitraži, katera določila so prav tako navedena v koncesijski pogodbi, če pa se katera pogodbeni stranka z odločbo arbitražnega senata ne strinja, lahko sproži pravni spor z vložitvijo tožbe pri pristojnem sodišču v M. Soboti.

V zgoraj navedenem tekstu so podani vsi bistveni elementi koncesijskega razmerja, dogovorjeni v podpisani pogodbi, v kateri so določene pravice in obveznosti med koncedentom in koncesionarjem v času trajanja koncesijskega razmerja.

3.0 PROBLEMATIKA V ZVEZI Z ZAGOTAVLJANJEM PLAČILA STORITVENE PRISTOJBINE KONCESIONARJU

Osnova za sklenitev koncesijske pogodbe je bil izveden javni razpis in ponudba dana s strani najugodnejšega ponudnika družbe PETROL in SGP POMGRAD. Za navedeni javni razpis je bila pripravljena razpisna dokumentacija s podatki o obstoječem stanju in informativnimi podatki o obremenitvi obstoječe naprave (projektna naloga za gradnjo nove CCN Murska Sobota št. 05-067/2002-10-SM z dne 15.2.2002, Komunala JP d.o.o M. Sobota).

Osnovni podatki, ki so bili dani ponudnikom glede obremenitve ČN (op: podatki so **iz leta 2001**) so bili naslednji: kanalizacija je obremenjena z naslednjo količino odpadne vode: **1.888.870 m³** odpadne vode iz gospodinjstev in ostalih uporabnikov, informativni podatki o obremenitvi obstoječe naprave so bili med drugim tudi **letni dotok na napravo (brez tujih vod) pa 2. 054.442 m³/ leto.**

Po podatkih Komunale JP M. Sobota je bila količina odpadne vode v naslednji letih (podatki iz predloženega predloga Poslovnega načrta javnega podjetja Komunala d.o.o za leto 2012, januar 2012 – v prilogi), od sklenitve koncesijske pogodbe vsako leto nižja in znaša **v letu 2011 1.440.211 m³**. Poleg tega je v naslednji tabeli iz predloženega poslovnega načrta

Komunale JP tudi naveden podatek količine očiščene odpadne vode na CČN Murska Sobota za leto 2011 skupaj **2.760.340 m3** (**1.440.211 m3** zaračunane vode uporabnikom in **1.320.129 m3** padavinske vode). V skladu s pogoji iz koncesijske pogodbe je bila plačana voda koncesionarju **3.215.000 m3**.

Kot je zapisano v poglavju cena čiščenja se namreč plačuje očiščena cena koncesionarju v primeru, da je mesečni vtok manjši od 265. 000m3 se plača voda v količini 265.000 m3 mesečno, če je mesečni vtok manjši kot 300.000 m3 se plača očiščena voda v dejanski količini, če pa je mesečni dejanski vtok večji od 300.000 m3 pa se plača količina 300.000 m3 mesečno (razvidno tudi na primeru iz *Tabele 2: Količina očiščene odpadne vode na CČN Murska Sobota za leto 2011 iz priloženih podatkov poslovnega načrta Komunale JP*).

Iz navedenih podatkov je lahko razbrati, da je problem plačevanja Storitvene pristojbine koncesionarju odvisen predvsem od padca uporabe vode iz javnega sistema v obdobju od sklenitve koncesijske pogodbe in s tem odpadne vode, ki priteče na ČN (**razlika 2001 – 2011 je – 448.659 m3/leto**) in količine padavinske vode, ki priteče na ČN.

Prav tako se v skladu s koncesijsko pogodbo cena čiščenja mesečno usklajuje z indeksom cen življenjskih potrebščin in skladno s tem se tudi plačuje Storitvena pristojbina koncesionarju. Nazadnje je bila cena čiščenja usklajena 17.9.2007.

M. Sobota, 9.5.2012

Pripravil:
Oddelek za infrastrukturo, okolje in prostor
ter gospodarske javne službe

priloga:

- podatki iz predloženega predloga Poslovnega načrta javnega podjetja Komunala d.o.o za leto 2012, januar 2012
- Rezultat poslovanja čiščenja odpadnih voda po letih, podatki Komunale JP, april 2012